

La crisi puja a muntanya

Ajuntaments i consells comarcals reben com a necessari però insuficient el nou pla del govern d'ajut al Pirineu

11/01/10 00:00 - LLEIDA - [DAVID MARÍN](#)

La crisi també ha pujat a muntanya. L'economia de les comarques del Pirineu, que s'havia rellançat gràcies al *boom* immobiliari i de segones residències dels últims anys, s'ha vist aturada de cop. Els xalets a mig fer i els blocs de formigó abandonats entre els matolls a la vall Fosca són la imatge més gràfica d'aquesta situació. Ara totes les mirades estan posades en la capacitat del sector turístic d'aguantar el cop, tal com va fer l'any passat, gràcies en part a l'excel·lent temporada d'esquí. Aquest any, els primers indicadors parlen d'una campanya de Nadal força acceptable. En aquesta situació ha arribat l'anunci d'un nou pla milionari d'inversió de la Generalitat per a les comarques de muntanya. Des del mateix territori creuen que és necessari però insuficient.



La carretera C-26 al port de la Bonaigua, plena de revolts. El pla preveu un túnel que faciliti les comunicacions. Foto: JOAN RUEDA.

Que la crisi ha colpejat molt fort els pobles de muntanya es percep amb una sola dada: mentre que a Catalunya el pes del sector de la construcció és del 18%, a les comarques del Pirineu és de gairebé el doble: el 34%. Un terç dels habitants, doncs, depenen directament d'un sector que ha viscut una aturada en sec. Es tracta, a més, d'un sector estructurat en empreses petites i autònoms, amb poca capacitat per suportar llargs períodes d'inactivitat.

«Gairebé cada dia tinc al meu despatx gent que em ve a veure desesperada perquè ha de tancar l'empresa o quedar-se a l'atur», comentava ara fa unes setmanes l'alcalde de Sort i diputat per CiU, Agustí López.

L'exemple més gràfic d'aquesta situació és a la vall Fosca, al Pallars Jussà, on aviat farà dos anys que estan aturades les obres de construcció de més d'un centenar d'habitatges, un camp de golf i els remuntadors que havien de connectar el complex residencial amb les futures pistes d'esquí. Aquest gran projecte, que incloïa també hotels i apartaments, està aturat i a mig fer, i les pastures creixen entre els blocs de formigó i els forats del golf. La constructora Nozar va fer fallida i no s'ha trobat cap comprador per al complex, que vulgui enllestir-lo i comercialitzar-lo. El consistori de la Torre de Capdella i la Generalitat estan treballant per aconseguir, almenys, que algun grup privat es faci càrrec del camp de golf. Amb una inversió mínima, es podria enllestir i posar en funcionament, i atraure així els primers turistes a la zona. Seria un primer pas per ressuscitar el projecte.

En altres llocs del Pirineu amb els grans projectes urbanístics d'abans del 2008 es viuen situacions irregulars. Per exemple, a la Val d'Aran, per tirar endavant els projectes d'ampliació de Vaqueïra i la zona residencial de la Tuca hi ha problemes legals. Responsables de la Generalitat no donen permís per a la construcció de pisos i hotels a la Tuca fins que no tinguin al davant un pla de negoci que asseguri les inversions. L'alegria constructiva s'ha acabat.

Objectiu: turisme de fora

Si la construcció té un pes econòmic molt elevat a muntanya, l'altre pilar en què se sustenta l'economia pirinenca és el sector turístic, que va aguantar molt bé la crisi econòmica durant el primer any, a causa, sobretot, de la temporada excepcional de neu. Aquest any, els índexs de Nadal, amb una ocupació del 80%, revelen una temporada acceptable. Tot i això, en l'àmbit turístic, les comarques de muntanya es plantegen dos grans reptes: trencar l'estacionalitat —una vella aspiració encara per aconseguir— i obrir-se al turisme internacional. El nou aeroport de Lleida-Alguaire és un dels instruments per aconseguir-ho. Segons el delegat del govern a l'Alt Pirineu i Aran, Víctor Orrit, aquest aeroport pot aconseguir que el turisme de neu anglès, belga i holandès que va als Alps i que els últims anys també havia anat cap a Andorra, gràcies a l'aeroport de Tolosa de Llenguadoc, pugui fer el salt al vessant sud gràcies a aquest aeroport. «Serà l'aeroport dels Pirineus, i també per a l'estiu; ens cal un canvi cultural per creure en

les nostres comarques i la seva potencialitat», diu Orrit. De moment, l'aeroport d'Alguaire entra en servei aquest gener, amb connexions regulars a París i Palma, a partir de febrer, i a Frankfurt i Milà, a partir d'abril.

2.800 milions d'inversió

La gran lluita al Pirineu, però, encara és la mobilitat i l'aïllament. És precisament en aquest aspecte que incideix el pla comarcal de muntanya per al període del 2009 al 2012, aprovat pel govern el desembre passat, i en què es fixen els alcaldes i els responsables dels consells comarcals. En el pla es preveu una inversió de 2.800 milions d'euros durant quatre anys a les deu comarques pirinenques: la Val d'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà, l'Alt Urgell, el Solsonès, el Berguedà, la Cerdanya, el Ripollès i la Garrotxa. La quantitat inclou actuacions de la Generalitat però, també, de l'Estat espanyol.

Les principals obres viàries previstes són la millora de l'eix pirinenc –la carretera N-260, que segueix la serralada i uneix les principals poblacions–, la C-13 al port de Comiols, la C-14 al coll de Nargó, entre altres. També es contempla la connexió entre el Pallars Sobirà i l'Aran pel túnel de la Bonaigua i l'autovia entre Lleida i la Val d'Aran, que s'ha començat a construir entre Lleida i Alfarràs, al Segrià.

Des del territori, aquestes inversions es veuen com a necessàries, tot i que se'n voldrien més. El president del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, Xavier Ribera, creu que «més val això que res» i esmenta com a déficits la connexió del Pallars amb l'Estat francès i l'Aran i la millora del transport públic, especialment amb l'aeroport de Lleida-Alguaire. Des de l'Alt Urgell, els responsables del Consell han demanat una via fèrria entre la Seu i Puigcerdà i entre la Seu i Manresa; la millora de la C-14 entre coll de Nargó i Adràll, i els accessos a alguns nuclis amb rotondes des d'aquesta via i l'N-260 i l'N-145.

Sergi Roca, president del Consell del Berguedà, diu que històricament s'hi han inclòs actuacions que mai no s'han dut a terme i demana que aquest cop es realitzin. A més, van presentar al·legacions per millorar la xarxa viària de Berga a Navàs i de Berga a Ripoll, i més pressupost per a la millora de camins rurals, entre altres. Des de Ripoll, s'ha reclamat el pla el desdoblament de l'eix ferroviari de Vic a Ripoll i més ajudes a la reindustrialització. En temps de crisi, totes les millores semblen poques.

Darrera actualització (Dilluns, 11 de gener del 2010 00:00)

Publicat a

[El Punt Barcelona](#) 11-01-2010 Pàgina 2